

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 15 від 28 квітня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 28.04.2026 р. № 137

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних,
науково-педагогічних, наукових працівників закладів вищої освіти
та наукових установ

*(розроблено відповідно до вимог щодо розподілу обсягів державного замовлення
на підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників
бюджетної сфери у розрізі галузей знань (спеціальностей), виконавців
державного замовлення, програм підвищення кваліфікації)*

«Протидія дезінформації та маніпуляціям у цифровому просторі»

1. Найменування: «Протидія дезінформації та маніпуляціям у цифровому просторі».

2. Галузь знань: А Освіта.

3. Цільова група: педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники закладів вищої освіти та наукових установ.

4. Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

5. Розробники:

1. Романишина Оксана Ярославівна

2. Генсерук Галина Романівна

3. Барна Ольга Василівна

4. Мартинюк Сергій Володимирович

6. Мета: Метою програми є розвиток цифрової компетентності та критичного цифрового мислення педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах цифровізації освітнього середовища, формування навичок розпізнавання маніпулятивних технологій у цифровому середовищі та розбудова безпечного освітнього простору в умовах активного впровадження технологій штучного інтелекту.

7. Напрямок: цифрова компетентність, штучний інтелект, електронне навчання, змішане навчання.

8. Обсяг програми підвищення кваліфікації в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, кількість аудиторних годин: 30 годин /1 кредит ЄКТС.

9. Форма навчання: дистанційна, на базі комп'ютерних аудиторій фізико-математичного факультету ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Навчання здійснюється дистанційно на платформі Moodle, з використанням Zoom та Google Classroom. Програма забезпечена відеолекціями, інтерактивними тестами, форумом для обговорення, підтримкою тьютора.

10. Зміст.

Зміст програми спрямований на підготовку викладачів до безпечного та етичного використання цифрових технологій, зокрема інструментів штучного інтелекту. Програма фокусується на трансформації ролі викладача як гаранта інформаційної безпеки в освітньому процесі, здатного ефективно використовувати інструменти для протидії дезінформації та маніпуляціям у цифровому просторі, здійснювати аналіз архітектури дезінформаційних кампаній, підвищувати технологічну грамотність і розрізняти ШІ-загрози (діпфейки, алгоритми роботи соціальних платформ, кібергігієна), уміти застосовувати OSINT та методи експертної верифікації (фактчекінг, цифрову криміналістику, геолокацію), володіти елементами проактивної роботи, стратегічними комунікаціями та контрнарративами (спростування (Debunking), попередження (Prebunking), побудова довіри, кризовий менеджмент)..

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

№ п/п	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ./лаб.	Сам. робота	Усього
1.	Роль викладача як архітектора безпечного цифрового середовища та етика ШІ	2			2
2.	Методи OSINT (розвідка на основі відкритих даних) у протидії фейкам. Геолокація та хронолокація	2	2		4
3.	Генеративний ШІ як інструмент створення контенту	2	2		4
4.	Технологія Deepfake. Діпфейки та аудіовізуальні маніпуляції	2			2
5.	AI-детектори: можливості виявлення фейкового контенту	2	2		2
6.	Етичне використання GenAI в освіті та захист академічної доброчесності	2			2
7.	AI-Prebunking та створення контрнарративів за допомогою ШІ	2	2		4
8.	Промпт-інжиніринг для деконструкції маніпуляцій	2	2		4
9.	Протидія «галюцинаціям» ШІ та верифікація згенерованих знань	2			2
10.	Алгоритмічна грамотність та майбутнє імунітету до діджитал-маніпуляцій	2			2
	Усього:	20	10		30

11. Методичне забезпечення:

- навчально-методичні посібники та рекомендації; презентації та інтерактивні матеріали для занять; кожному слухачеві буде створено окрему сторінку на сервері електронних курсів ТНПУ (Moodle), де буде розміщена додаткова теоретико-методична і практична інформація.

Інформаційне забезпечення:

- сучасні освітні платформи (Moodle, Google Classroom); мультимедійні ресурси (відеолекції, інтерактивні вправи); електронні бібліотеки.

Програма передбачає такі види роботи: онлайн-лекції та майстер-класи (платформа Zoom); дискусії й опитування (платформа Zoom); консультації (платформа Zoom); виконання завдань (платформа Zoom).

12. Програмні результати:

- Здатність ідентифікувати та верифікувати ШІ-синтезований контент.
- Майстерність у застосуванні GenAI для OSINT та фактчекінгу.
- Компетентність у проектуванні інклюзивного та безпечного контенту.
- Вміння розробляти стратегії проактивної протидії.
- Етичне управління та кібергігієна в ШІ-середовищі.

13. Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться /набуватимуться:

- цифрова компетентність (володіння інструментами GenAI, вміння використовувати генеративні моделі (vLLM, Image/Video/Audio AI) для створення та адаптації навчального контенту, здатність застосовувати технічні засоби (AI-детектори, інструменти аналізу метаданих) для виявлення синтетичного або маніпулятивного контенту);

- професійно-педагогічна компетентність (вміння оперативно реагувати на інформаційні фейки в освітньому середовищі, здатність формувати культуру безпечного та відповідального використання ШІ, базуючись на принципах академічної доброчесності);

- проєктувальна компетентність (здатність до трансформації навчальних компонентів).

14. Вартість – https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/rozrakhunki-vartost-nadannya-osv-tn-kh-poslug-za-byudzhetnoyu-programoyu-2201250.php?bitrix_include_areas=Y&clear_cache=Y.

15. Документ про результати навчання.

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10 2020р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.